

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та публічного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач аспірантури та докторантури

Ірина ЧИСТЯКОВА

вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВОЮ: ГАЛУЗЕВІ ПОЛІТИКИ, ІННОВАЦІЇ ТА НАЙКРАЩІ СВІТОВІ ПРАКТИКИ

Третій (освітньо-науковий) рівень

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D4 Публічне управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма Публічне управління та адміністрування

Мова навчання українська

Погоджено науковою радою Сумського
державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка

« 03 » вересня 2025 р.

Голова

Віталій ОМЕЛЬЯНЕНКО,
д.е.н., професор

Суми – 2025

Укладач:

Мануїлова К.В., доктор наук з державного управління, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри права та публічного управління

Протокол № 1 від «28» 08 2025 р.

Завідувач кафедри

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Мануїлова" (Manuilova).

Олена ІВАНІЙ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів - 4	Аспірантура (доктор філософії)	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
		Обов'язкова Цикл професійної підготовки	
		Рік підготовки	
		2	2
		Семестр	
		4	4
		Лекційні заняття	
		20	6
Практичні заняття			
10		4	
Загальна кількість годин - 120		Самостійна робота	
		90	110
		Вид контролю: екзамен	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Публічне управління державою: галузеві політики, інновації та найкращі світові практики» є формування в здобувачів вищої освіти цілісного комплексу теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для розроблення, реалізації та оцінювання галузевих державних політик із використанням сучасних інструментів публічного управління. Дисципліна спрямована на опанування методології стратегічного планування, цифрового та інноваційного врядування, аналізу державної політики, а також на засвоєння та критичне осмислення найкращих міжнародних управлінських практик. Особлива увага приділяється здатності здобувачів адаптувати зарубіжні моделі публічного управління до національного контексту з метою підвищення ефективності, відкритості та результативності діяльності органів державної влади.

Завдання навчальної дисципліни є: забезпечити засвоєння теоретичних основ формування та реалізації галузевих державних політик, їх структурної логіки, інструментів та механізмів управлінського впливу; сформувати у здобувачів вміння проводити аналіз державної політики, включно з виявленням ключових суспільних проблем, постановкою цілей, вибором оптимальних інструментів та оцінюванням можливих альтернатив; ознайомити з інноваційними підходами й технологіями публічного управління, зокрема з практиками цифрової трансформації, управління відкритими даними, системами електронного урядування та сучасними моделями врядування; розкрити механізми вироблення стратегічних рішень у державному секторі, включаючи програмно-цільове планування, стратегічний менеджмент та інструменти моніторингу й оцінювання політик; забезпечити опанування найкращих світових практик публічного управління, включаючи моделі OECD, Європейського Союзу, ООН та інших міжнародних інституцій, з подальшим аналізом можливостей їх адаптації до умов України; розвинути аналітичні, критичні та проєктні компетентності, необхідні для підготовки пропозицій щодо вдосконалення галузевих політик та удосконалення діяльності органів державної влади; сприяти формуванню навичок міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії, важливих для вироблення комплексних і збалансованих рішень у публічному управлінні; розвинути здатність застосовувати етичні й професійні стандарти у процесі розроблення та реалізації державної політики, а також формувати культуру відповідального, прозорого та орієнтованого на громадян врядування.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою *загальних компетентностей*:

ЗК03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проєкти та автономно працювати під час їх реалізації.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою *спеціальних компетентностей*:

СК01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності.

СК04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.

СК05. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність до розробки науковообґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою *інтегральної компетентності*, а саме: здатність продукувати нові ідеї, ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування.

2. Місце навчальної дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Публічне управління державою: галузеві політики, інновації та найкращі світові практики» має міждисциплінарний характер. Вона передбачає попереднє засвоєння кредитів з дисципліни «Е-врядування та інформаційні технології в публічному управлінні».

3. Програмні результати навчання (РН):

РН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

РН07. Застосовувати інноваційні наукові та педагогічні технології, нести відповідальність за дотримання основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.

РН08. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень аспіранта
90 – 100	Оцінка «відмінно» ставиться коли здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися

	джерелами інформації, приймати рішення.
82 – 89	Оцінка «добре» ставиться коли здобувач освіти має гнучкі знання в межах навчальної програми, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
74 – 81	Оцінка «добре» ставиться коли здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.
64 – 73	Оцінка «задовільно» ставиться коли здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
60 – 63	Оцінка «задовільно» ставиться коли у здобувача освіти відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.
35 – 59	Оцінка «не задовільно» ставиться коли здобувач освіти не логічно та незрозуміло відтворює навчальний матеріал.
1 – 34	Оцінка «не задовільно» ставиться коли здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.

Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота								Екзамен	Сума
Розділ 1				Розділ 2					
T1.1	T 1.2	T1.3	T1.4	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4		
9	9	10	9	10	9	10	9	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ЄКТС</i>	<i>За 100-бальною шкалою</i>	<i>За національною шкалою (форма контролю – екзамен)</i>	<i>Пояснення</i>
A	90-100	відмінно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
B	82-89	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
C	74-81		Кредити зараховано. Контрольні

			заходи виконані правильно з незначною кількістю суттєвих помилок.
D	64-73	задовільно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані нижче середнього рівня, але зі значною кількістю помилок.
E	60-63		Кредити зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	Кредити не зараховано. Здобувачу надається можливість скласти визначені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
F	1-34	незадовільно з повторним вивченням курсу	Кредити не зараховано. Здобувач повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни

Критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час відвідування лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

50 балів: робота на практичних заняттях – підготовка доповідей, усні відповіді, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, розв'язання задач тощо.

25 балів: контроль самостійної роботи – підготовка до семінарів та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашніх завдань, написання есе й рефератів тощо.

25 балів: Результат підсумкового контролю (екзамен).

Разом – 100 балів

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни можуть бути:

- ✓ усний контроль – здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування: при індивідуальному викладач ставить перед здобувачем

вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – серію логічно пов'язаних між собою питань перед усією аудиторією;

- ✓ наукова дискусія – відповідь має бути якомога стислою, у рамках заданого питання, й одночасно підтверджуватися відповідною статтею закону, якою, на думку здобувача освіта, може бути доведена його позиція; якщо хтось має інше бачення даного питання, він має право висловити свою точку зору;
- ✓ письмовий контроль – здійснюється за допомогою письмових робіт, які можуть бути короткочасними (15-20 хв.) і протягом усього заняття, відрізняється глибиною діагностики (поверховий зріз чи ґрунтовний аналіз);
- ✓ тестовий контроль – сприяє систематичному вивченню матеріалу протягом усього навчального року, а також організації постійної та безперервної перевірки глибини та якості засвоєння матеріалу;
- ✓ підготовка доповідей, есе, презентацій тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Публічне управління державою: галузеві політики, інновації та найкращі світові практики» складається з 2 розділів:

1 розділ: Галузеві політики та інституційні механізми публічного управління.

2 розділ: Кращі світові практики та інновації у публічному управлінні.

7. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

7.1. Тематичні розділи

Розділ 1. Галузеві політики та інституційні механізми публічного управління

Тема 1.1.

Теоретико-методологічні засади галузевих політик

Сутність та роль галузевих політик у державному управлінні. Функції, принципи та моделі їх реалізації. Методологія розробки та оцінювання ефективності політик. Взаємозв'язок галузевих політик із загальнодержавною стратегією та принципами Good Governance.

Тема 1.2.

Інституційна організація та управлінські інновації у галузевих політиках

Організаційно-правова структура публічного управління для реалізації секторних політик (економічна, соціальна, екологічна, технологічна). Системи добору, оцінювання та професіоналізації кадрів. HR-політика та лідерство у впровадженні галузевих політик. Інноваційні підходи у впровадженні політик: цифрові сервіси, аналітика, автоматизація.

Тема 1.3.

Етика, підзвітність та антикорупційні механізми у галузевих політиках

Ціннісні засади та етичні стандарти у реалізації політик. Конфлікти інтересів та антикорупційні практики. Публічна відповідальність органів влади у сфері секторних політик. Формування культури прозорості та довіри у суспільстві.

Тема 1.4.

Моделі управління, інновації та цифрові трансформації

Впровадження цифрових інструментів для підвищення ефективності та прозорості реалізації галузевих політик. Інноваційні управлінські підходи: аналітика даних, штучний інтелект, автоматизація, електронні сервіси. Кібербезпека, захист персональних даних та подолання цифрової нерівності.

Розділ 2. Крайні світові практики та інновації у публічному управлінні

Тема 2.1.

Система та роль кращих світових практик у публічному управлінні

Міжнародні стандарти та практики реалізації галузевих політик. Досвід ЄС, США, OECD та інших країн щодо ефективності та прозорості політик. Порівняльний аналіз моделей та інституційних механізмів.

Тема 2.2.

Участь громадян та інноваційні інструменти впровадження політик

Партнерство держави та громадянського суспільства у формуванні секторних політик. Електронна демократія, платформи участі, краудсорсинг, петиції та бюджети участі. Вплив на ефективність реалізації політик.

Тема 2.3.

Оцінювання, контроль та підзвітність у галузевих політиках

Моніторинг та оцінка ефективності політик, аудит, прозорість та відкриті дані. Механізми громадського контролю та підзвітності органів влади. Роль аналітики у вдосконаленні політик.

Тема 2.4.

Інноваційні моделі та адаптація кращих практик в Україні

Моделі співвиробництва політик, публічно-громадські платформи та механізми інтеграції інновацій. Виклики адаптації світових практик, бар'єри та фактори успіху. Цифрові та організаційні інновації як ресурс демократичної стійкості та ефективності секторних політик.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.1	Теоретико-методологічні засади галузових політик	4	
1.2	Інституційна організація та управлінські інновації у галузових політиках	2	2
1.3	Етика, підзвітність та антикорупційні механізми у галузових політиках	2	
1.4	Моделі управління, інновації та цифрові трансформації	2	2
2.1	Система та роль кращих світових практик у публічному управлінні	4	
2.2	Участь громадян та інноваційні інструменти впровадження політик	2	
2.3	Оцінювання, контроль та підзвітність у галузових політиках	2	2
2.4	Інноваційні моделі та адаптація кращих практик в Україні	2	
Всього годин		20	6

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.1	Теоретико-методологічні засади галузових політик		
1.2	Інституційна організація та управлінські інновації у галузових політиках	2	2
1.3	Етика, підзвітність та антикорупційні механізми у галузових політиках	2	
1.4	Моделі управління, інновації та цифрові трансформації	2	
2.1	Система та роль кращих світових практик у публічному управлінні		
2.2	Участь громадян та інноваційні інструменти впровадження політик		

2.3	Оцінювання, контроль та підзвітність у галузевих політиках	2	2
2.4	Інноваційні моделі та адаптація кращих практик в Україні	2	
Всього годин		10	4

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.1	Аналітична записка «Реалізація галузевих політик: функції та принципи»	10	10
1.2	Порівняльний аналіз HR-політики та професіоналізації кадрів у секторних політиках (Україна та міжнародний досвід)	10	20
1.3	Кейс-дослідження «Етичні дилеми та конфлікти інтересів у галузевих політиках»	10	20
1.4	Дослідження інноваційних управлінських практик та цифрових сервісів у секторних політиках	10	10
2.1	Аналітичний огляд «Міжнародні практики впровадження галузевих політик та роль громадянського суспільства»	10	10
2.2	Кейс моделювання участі громадян у прийнятті секторних рішень: петиції, бюджети участі, консультації	10	10
2.3	Аналітичний документ «Інструменти контролю та оцінки ефективності галузевих політик»	10	10
2.4	Дослідження моделей публічно-громадського партнерства та інноваційних практик управління у світі	20	20
Всього годин		90	110

Дотримання академічної доброчесності

У СумДПУ імені А.С. Макаренка політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, а також відповідальність за допущення проявів академічної недоброчесності регламентуються Кодексом академічної доброчесності СумДПУ імені А.С. Макаренка.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

За порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти можуть бути притягнені до таких видів академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання

(контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Академічна мобільність

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи.

Матеріали, які розміщено на платформі Moodle: опис електронного курсу, робоча програма навчальної дисципліни; робочий план (технологічна карта) навчальної дисципліни; рекомендована література та посилання на Інтернет-ресурси; матеріали лекцій, методичні рекомендації до практичних занять, завдання до самостійної роботи студентів.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Баламуш М.А., Миколенко О.М. Політична служба в органах виконавчої влади (адміністративно-правовий аналіз). Правова держава. 2022. № 46. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2022.46.257806>
2. Берназюк Я.О. Принцип належного урядування: національна та європейська судова практика. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2021. Вип. 64. С. 189 -197. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.64.35>
Валецька О. В. Антикорупційні європейські стандарти як основа формування
3. громадянського суспільства : навч. посіб. для студентів бакалаврів різних спец. / О. В. Валецька, О. В. Каплій, О. В. Ткаля. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2025. 200 с.
4. Владовська К. До питання про правову природу поняття «публічна служба» у законодавстві України та в адміністративно-правовій доктрині. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 2. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.23>
5. Жовнірчик Я. Ф., Тимофєєв С. П. Корупція як одна з перешкод у формуванні професійної культури публічних службовців. Публічне управління та регіональний розвиток: наук. журн. №16 2022, с. 466–496 URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/741>
6. Муза О. Особливості реалізації принципу належного урядування у публічному адмініструванні. Юридичний вісник. 2020. № 6. С. 83-89. DOI <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i6.2033>
7. Наливайко І.О. Роль інститутів громадянського суспільства у запобіганні і протидії корупції в органах публічної влади. Аналітично-порівняльне

правознавство. 2022. № 2. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.4>

8. Нинюк І., Сулим Б. Етика та корупція в публічному управлінні. Стратегії боротьби та забезпечення прозорості. Наукові перспективи. 2023. № 10 (40). С. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-10\(40\)-215-225](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-10(40)-215-225)
9. Силантьєва І.В. Взаємодія політичної влади та громадянського суспільства: теоретико-правовий аспект. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 6. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.06.30>
- 10.Ткаля О.В. Розуміння належного врядування за сучасних умов. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки. 2020. Том 31 (70). Ч. 2, № 2. С. 125-130. DOI <https://doi.org/10.32838/2707-0581/2020.2-2/24>
- 11.Шпак Ю. В., Драган І. О. Корупція в публічному управлінні як перепона переходу суспільства до індустрії 4.0 // Публічне управління та регіональний розвиток:наук. журн. No16 2022, с. 610–625 URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/748>
- 12.Monteduro F., D'Onza G. and Mussari R. «Corruption spreads: understanding interorganizational corruption contagion in municipal governments» // International Journal of Public Sector Management, 2023, <https://doi.org/10.1108/IJPSM-02-2023-0055>